

Integraal Beheerkwaliteitsplan 2022-2026

Kwaliteitskeuzes beheer fysieke leefomgeving
gemeente Stein

projectnummer 0471958.100
definitief
26 januari 2022

Samenvatting

De wijze waarop de fysieke leefomgeving wordt ingericht en onderhouden is sterk bepalend voor gebruik en beleving van de dagelijkse leefomgeving. Bij de inrichting en het beheer van de openbare ruimte spelen diverse maatschappelijke en publieke belangen. Zo draagt de kwaliteit van de leefomgeving bij aan diverse duurzaamheidsvraagstukken, het algehele welzijn van de inwoners en de veiligheid van gebruikers.

Het is wenselijk om de vastgestelde kwaliteitsniveaus en de bijbehorende kosten opnieuw tegen het licht te houden en waar nodig aan te passen aan meer recente ervaringen en inzichten. Deze herijking van het integraal beheer kwaliteitsplan is uitgevoerd in een gezamenlijk proces met een raads werkgroep.

Bij een **evaluatie met deze raads werkgroep** blijkt dat er tevredenheid is over de huidige staat van de fysieke leefomgeving. Verharding, meubilair en netheid scoren ruim voldoende, groen scoort iets lager maar nog altijd voldoende. Hoewel er in algemene zin tevredenheid overheerst zijn er voor alle onderdelen wel punten die verbeterd kunnen worden.

Jaarlijks wordt een **beleidsmonitoring** uitgevoerd, een objectieve schouw waarbij de kwaliteit van de openbare ruimte wordt gemeten. De gemeenteraad wordt hierover in het vierde kwartaal geïnformeerd. Over het algemeen wordt de vastgestelde ambitie gerealiseerd, maar zijn er wel aandachtspunten:

- Voor groen/verzorging wordt op onderdelen de geambieerde kwaliteit niet altijd gerealiseerd. Een reden hiervoor is dat de werkzaamheden kort cyclisch zijn en de kwaliteit vaak snel verandert in de tijd.
- In het centrum, bij rotondes en rondom de komgrenzen wordt voor de onderdelen verharding en verzorging structureel de beoogde ambitie kwaliteitsniveau A niet gehaald op het moment van meten, maar wordt veelal kwaliteitsniveau B gescoord.

Op basis van deze evaluatie zijn twee scenario's uitgewerkt voor de aan te houden ambitie de komende planperiode.

Scenario 1: Huidige praktijk continueren

In dit scenario wordt de huidige kwaliteit voortgezet. Dit betekent dat het kwaliteitsbeeld dat afgelopen jaren gemiddeld in de gemeente zichtbaar was wordt voortgezet. In alle gebieden en daarmee in het grootste deel van de gemeente Stein is een B-kwaliteit als ambitie de lijn in dit scenario. Begraafplaatsen hebben nog steeds een A-kwaliteit als ambitie.

Ten opzichte van het huidige geldende kwaliteitsscenario betekent dit een bijstelling naar beneden (van A naar B-kwaliteit) van met name de ambities in de centra en voor de verzorging van rotondes en komgrenzen. In de praktijk zal deze verlaging van ambitie niet zichtbaar zijn, aangezien de kwaliteit afgelopen jaren al op dit niveau lag.

Scenario 1: huidige praktijk continueren

	Centra	Woongebied, overig gebied	Begraaf- plaatsen	wegen "Oostzijde"	Rotondes	Komgrenzen
Groen	B	B	A	B	B	B
Wegen	B	B	A	B	B	B
Verzorging	B	B	A	B	B	B

Scenario II: Huidige ambitie continueren

In dit scenario worden de huidige kwaliteitsambities voortgezet. Dit betekent dat over het algemeen het kwaliteitsbeeld dat afgelopen jaren gemiddeld in de gemeente zichtbaar was wordt voortgezet. Met name in de centra en de verzorging op rotondes en bij komgrenzen wordt de kwaliteit verhoogd ten opzichte van de huidige situatie; dit betekent een kwaliteitsverbetering.

Scenario 2: huidige ambities continueren

	Centra	Woongebied, overig gebied	Begraafplaatsen	wegen "Oostzijde"	Rotondes	Komgrenzen
Groen	B	B	A	A	A	A
Wegen	A	B	A	B	A	A
Verzorging	A	B	A	B	A	A

In het verlengde van de scenario's voor beeldkwaliteit is ook gesproken over enkele thema's:

Veiligheid: voor beide scenario's geldt dat veiligheid op orde is doordat onveilige situaties vanuit beleidskeuzes worden voorkomen. Wel zijn enkele aandachtspunten genoemd zoals zichthoeken bij rotondes en overhangend gras en beplanting langs fiets- en voetpaden. Deze aspecten van veiligheid hangen samen met bedrijfsvoering en worden in het uitvoeringsplan opgepakt.

Beheerluw: Een algemene trend in de afgelopen decennia in de fysieke leefomgeving is dat steeds meer elementen en obstakels zijn toegevoegd aan het straatbeeld met als gevolg versnippering en veel hoeken en kantjes. De komende jaren wordt onderzocht of deze elementen en obstakels nog wel nodig zijn en dus de fysieke leefomgeving beheerluwer kan worden gemaakt.

Participatie: In november 2021 is het document "Participatiebeleid in het kader van de Omgevingswet" vastgesteld in de gemeente Stein. Uitwerking van dit participatiebeleid wordt ook voor het beheer en onderhoud van de fysieke leefomgeving verder verkend en uitgewerkt.

Communicatie: Heldere communicatie over het beheer van de fysieke leefomgeving draagt bij aan meer begrip voor de keuzes die gemaakt worden in de eigen leefomgeving van inwoners. Er wordt een communicatieprogramma opgezet om meer en gericht te communiceren.

Circulair Beheer: Vanuit het oogpunt van circulair is wenselijk zo hoogwaardig mogelijk benutten van grondstoffen en materialen de belangrijkste opgave om de footprint te reduceren. Dit begint bij materiaalkeuzes voor nieuwe projecten en vrijkomend materiaal herbestemmen bij klein en groot onderhoud.

Financiën

De huidige begroting, de relevante begrotingsposten die een directe link hebben met de beeldkwaliteitsaspecten van het beheer, zijn vergeleken met de kennisbank van Antea Group.

- Voor scenario 1, het nastreven van de huidige praktijk komen de berekende kosten vrijwel overeen met het huidige budget.
- Voor scenario 2, het nastreven van de huidige ambitie is berekend dat € 224.000 extra budget wenselijk is.

De financiële doorvertaling van de genomen thema's is nog niet gemaakt.

Integraal Beheerkwaliteitsplan 2022-2026

Kwaliteitskeuzes beheer fysieke leefomgeving gemeente Stein

projectnummer 0471958.100

definitief
26 januari 2022

Opdrachtgever

Gemeente Stein
Stadhouderslaan 200
6171 KP STEIN

Colofon

Projectgroep Gemeente Stein:

Addy Bouwens
Roger Vluggen

Raadswerkgroep Gemeente Stein:

Danny Hendrix
Chantal Meijers
Frank Dassen
John Busing
Maurice Gransier
Noud Claessens
Suzanne Cramers
Theo Pierik

Projectgroep Antea Group:

Eric Moonen
Mark van den Kieboom
Robin Heijne

datum
26 januari 2022

beschrijving
definitief

vrijgave
Ruud van Hoek

Inhoudsopgave

Blz.

Samenvatting	2
1 Inleiding	1
1.1 Belang van de fysieke leefomgeving	1
1.2 Aanleiding en doel	1
1.3 Het beheerproces	1
1.4 Scope	2
1.5 Proces	3
1.6 Leeswijzer	3
2 Uitgangspunten	4
2.1 Structuurelementen	4
2.2 Aard en omvang van de beheerarealen	5
2.3 Huidige ambitie	6
2.4 Participatie	6
2.5 Werkvoorzieningsschap	6
3 Terugblik afgelopen beheerperiode	8
3.1 Gemeten kwaliteit	8
3.2 Meldingen	8
3.3 Evaluatie door de raadswerkgroep	9
4 Kaders en ontwikkelingen	11
4.1 Wettelijke kaders	11
4.2 Gemeentelijke kaders	11
4.3 Trends en ontwikkelingen	12
5 Ambitie	15
5.1 Scenario's	15
5.1.1 Scenario I: Huidige praktijk continueren	15
5.1.2 Scenario II: Huidige ambitie continueren	16
5.2 Overige ambities	17
5.2.1 Veiligheid	17
5.2.2 Beheerluw	17
5.2.3 Participatie	19
5.2.4 Communicatie	20
5.2.5 Circulair Beheer	20
6 Financiën	22
6.1 Huidig budget: relevante budgetten voor beeldkwaliteit	22
6.2 Overige budgetten en investeringen	23

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht van assets in de gemeente Stein voor de domeinen groen, verharding en straatmeubilair

Bijlage 2: Impressie beeldkwaliteit

Bijlage 3: Verslagen van de bijeenkomsten met de raadswerkgroep

Bijlage 4: Overzicht budget beheer fysieke leefomgeving 2022

1 Inleiding

1.1 Belang van de fysieke leefomgeving

Een aantrekkelijke woon-, werk en leefomgeving is van belang voor de bewoners, bedrijven en bezoekers van de gemeente Stein. De fysieke leefomgeving is voor iedereen toegankelijk. Het is de plek waar je je verplaatst, recreëert en waar dieren en planten leven.

De wijze waarop de fysieke leefomgeving wordt ingericht en onderhouden is sterk bepalend voor gebruik en beleving van de dagelijkse leefomgeving. Bij de inrichting en het beheer van de fysieke leefomgeving spelen diverse maatschappelijke en publieke belangen. Zo draagt de kwaliteit van de leefomgeving bij aan diverse duurzaamheidsvraagstukken, het welzijn en de veiligheid van gebruikers.

1.2 Aanleiding en doel

In het Integraal Beheerkwaliteitsplan 2022-2026 wordt de gewenste kwaliteit voor het in stand houden van de fysieke leefomgeving beschreven. Door de gemeenteraad zijn in 2012 en in 2016 de huidige kwaliteitsniveau en de gebiedsdefiniëring vastgesteld.

Gezien de verlopen periode is het wenselijk om de huidige vastgestelde kwaliteitsniveaus en de bijbehorende kosten opnieuw tegen het licht te houden en daar waar nodig aan te passen aan de meer recente ervaringen en inzichten; met ander woorden een herijking van het huidige Integraal Beheerplan Openbare Ruimte.

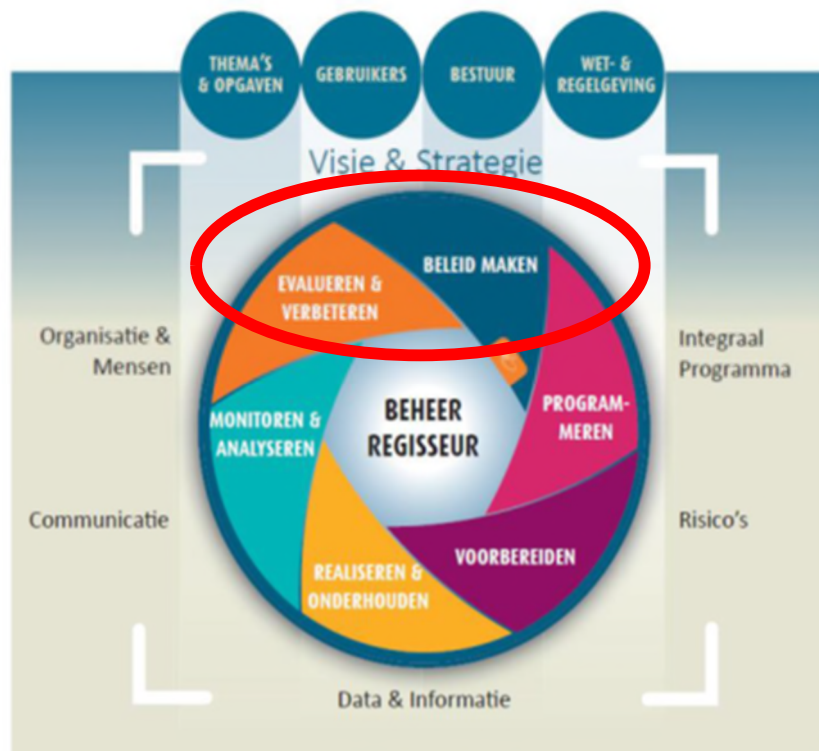
Uitgangspunt was om deze herijking in een gezamenlijk proces met een raads werkgroep vorm te geven om zo praktische ervaring en beleving een plek te geven.

1.3 Het beheerproces

Figuur 1 is een schematische weergave van het beheerproces voor het in stand houden van de fysieke leefomgeving. De wettelijke kaders, maatschappelijke opgaven en specifieke wensen en ambities vormen een uitgangspunt voor het formuleren van het beleid.

Het Integraal beheerkwaliteitsplan biedt een kader voor het beheer van de fysieke leefomgeving. Het bevordert integraal werken en zorgt voor betere afstemming van de werkzaamheden in de fysieke leefomgeving. Voor essentiële disciplines vindt nadere uitwerking plaats in sectorale beheerplannen, zoals een wegbeheerplan, een groenbeheerplan, een bomenbeheerplan en een beheerplan wegmeubilair.

Het Integraal beheerkwaliteitsplan richt zich op het evalueren van de afgelopen periode en het desgewenst bijstellen van het beleid. Dit is in de figuur gemarkeerd door het rode ovaal. De bestuurlijke keuzes vormen het uitgangspunt voor de nadere uitwerking door de ambtelijke organisatie de overige stappen in dit beheerproces.

Figuur 1: Schematische weergave beheerproces

1.4 Scope

In deze herijking van de integrale beheerkwaliteit hanteren we de kaders uit de voorgaande plannen.

Onderdelen fysieke leefomgeving:

De onderstaande onderdelen van de fysieke leefomgeving worden meegenomen:

- Verharding: de wegen, fietspaden, voetpaden e.d. in de gemeente.
- Groen: bomen, beplanting en gras in de fysieke leefomgeving, inclusief bossen en natuurlijke beplantingszones in eigendom van de gemeente.
- Meubilair: zitmeubilair, afvalvoorzieningen, fietsparkeervoorzieningen, afzetpalen, straatmeubilair, reclaimedragers, openbare verlichting e.d. in de gemeente.
- Verzorging: kortcyclisch onderhoud voor de netheid van de fysieke leefomgeving, onkruid en zwerfafval.

Gebieden/areaal:

Alle arealen in de fysieke leefomgeving welke eigendom zijn van de gemeente worden meegenomen. Uitgezonderd zijn begraafplaatsen en sportvelden. Begraafplaatsen zijn uitgesloten omdat deze altijd in een A-kwaliteit worden onderhouden en sportvelden zijn uitgesloten omdat deze een sporttechnische behoefte hebben qua onderhoud. Voor deze

gebieden blijft het huidige niveau gehandhaafd en blijven de huidige kosten constant, ongeacht eventuele keuzes welke voortvloeien uit scenario's in dit plan.

Budgetten en eenheidsprijzen:

In de berekeningen van dit kwaliteitsplan worden als uitgangspunt de budgetten en eenheidsprijzen met het prijspeil van begin 2022 gebruikt welke beschikbaar zijn voor beheer en onderhoud van de hierboven genoemde onderdelen van de fysieke leefomgeving.

1.5 Proces

Dit Integraal beheerkwaliteitsplan is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met een raads werkgroep. Op onderstaande momenten is deze werkgroep betrokken:

- 29 september 2021: Beleving en evaluatie van het beleid.
- 25 november 2021: Mogelijks scenario's en verbetervoorstellen.
- 24 januari 2022: Bespreken van de conceptrapportage.

Verslagen van deze bijeenkomsten zijn bijgevoegd in bijlage 3.

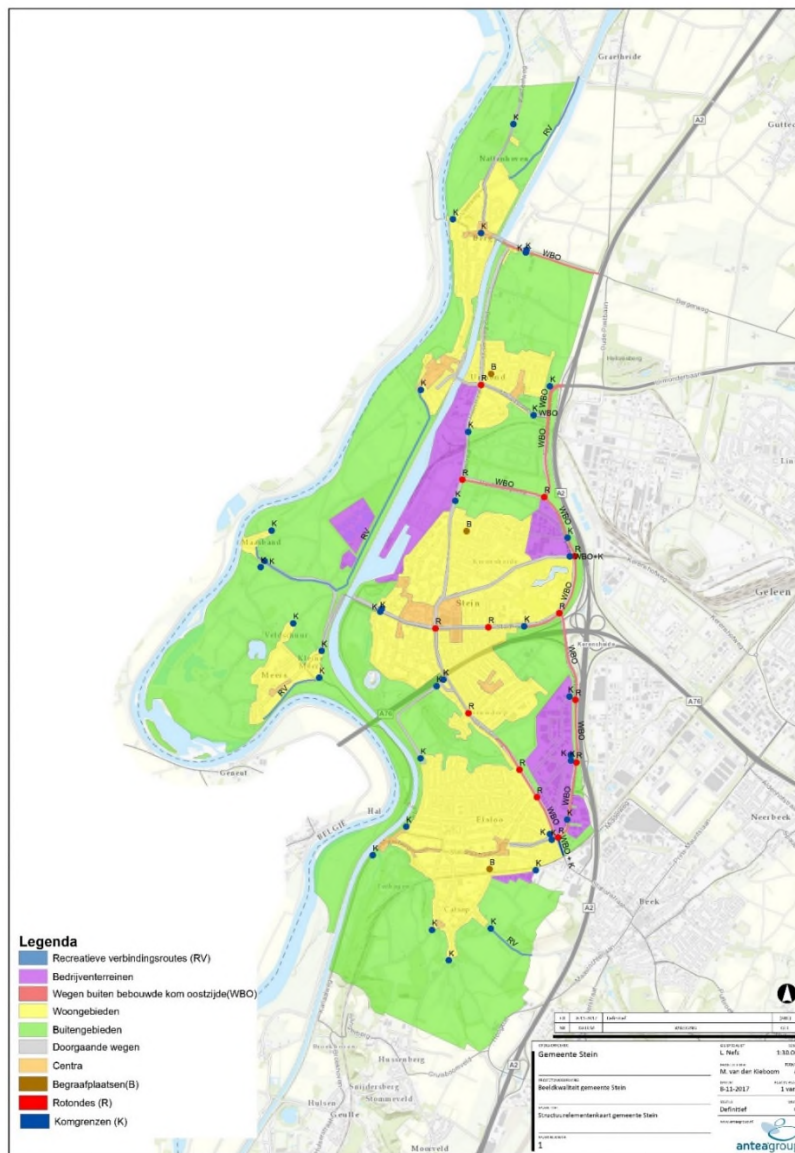
1.6 Leeswijzer

- Hoofdstuk 2 beschrijft de uitgangspunten die als basis dienen.
- Hoofdstuk 3 beschrijft een terugblik naar de afgelopen periode.
- Hoofdstuk 4 beschrijft de wettelijke en gemeentelijke kaders. Daarnaast worden de trends en ontwikkelingen weergegeven in dit hoofdstuk.
- Hoofdstuk 5 licht de ambitie zoals vastgesteld naar aanleiding van de werkgroepen met de gemeenteraad toe.
- Hoofdstuk 6 beschrijft de financiële consequenties van deze ambitie.

2 Ausgangspunkten

2.1 Structuurelementen

Het beheerkwaliteitsplan gaat uit van structurelementen. Deze structurelementen van de gemeente Stein zijn verdeeld over een aantal kenmerkende gebieden. Hierbij is de gebiedsindeling vereenvoudigd, teneinde een meer overzichtelijk en uniform beeld te creëren. Voor dit plan is uitgegaan van onderstaande structurelementenkaart, welke in 2016 is opgesteld als herziene versie van de eerdere versie uit 2012.

Figuur 2: Structuurelementenkaart

De gebieden zijn als volgt te typeren:

Centra:

- Functie: winkelen en verblijven. Hieronder vallen de centrumgebieden.

Woongebied:

- Functie: wonen en verblijven. De integrale fysieke leefomgeving binnen de woonwijken. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen verschillende wijken. Speelplaatsen en plantsoenen vallen ook onder het woongebied. Ook de woonstraten zijn meegenomen binnen woongebied.

Bedrijventerrein:

- Hier staat de functie werken centraal. Bedrijventerreinen bestaan uit industrie, (groot)handelsbedrijven en kantoren.

Buitengebied:

- Gebied buiten de kernen waar landbouw en natuur de belangrijkste functie zijn.

Doorgaande wegen:

- Verbindingswegen waar verkeer gebruik van maakt voor verplaatsing door de gemeente en verbinding tussen de diverse gebieden.

2.2 Aard en omvang van de beheerarealen

Beheer en onderhoud van de fysieke leefomgeving is een kerntaak van de gemeente. De gemeente Stein is verantwoordelijk voor haar fysieke leefomgeving binnen de gemeentegrenzen. De gemeente heeft een totaaloppervlakte van 22,8 km².

De omvang van het areaal is in grote lijnen in beeld. Grootschalige mutatieachterstanden zijn niet aanwezig.

De objecten in GBI worden zoveel mogelijk gekoppeld aan de BGT (Basisregistratie Grootschalige Topografie) om zo eenmalige registratie en meervoudig gebruik van data te stimuleren.

Onderstaand een indicatie van aanwezige objecten waarvoor de gemeente verantwoordelijk is:

- 901.100 m² asfaltverharding
- 660.600 m² elementenverharding
- 167.9150 m² groen
- 11.000 bomen (excl. bosgebieden)
- 270 picknicksets/zitbanken
- 6500 straatverlichting
- 130 afvalbakken
- 3.000 verkeers- en reclameborden

Zie ook bijlage 1 voor meer gedetailleerde informatie.

2.3 Huidige ambitie

De ambitie voor de kwaliteit van de fysieke leefomgeving is beschreven aan de hand van algemeen gangbare CROW-kwaliteitsbeelden. Voorbeelden van de beeldkwaliteitsambities (A+ tot en met D) zijn opgenomen in bijlage 2. In onderstaande tabel is de ambitie van de gemeente Stein weergegeven zoals vastgesteld door de gemeenteraad bij de herijking in 2016.

	Centra	Woongebied, overig gebied	Begraaf- plaatsen	wegen "Oostzijde"	Rotondes	Komgrenzen
Groen	B	B	A	A	A	A
Wegen	A	B	A	B	A	A
Verzorging	A	B	A	B	A	A

Tabel 1: Huidige kwaliteitsambities gemeente Stein

2.4 Participatie

Alle vormen van beleid en uitvoering waar één of meerdere burgers bij betrokken zijn, noemen we participatie. Participatie is een ontwikkeling die diverse voordelen voor gemeenten met zich meebrengt. Zo creëert participatie vaak meer betrokkenheid bij inwoners en verkleint het de afstand tussen hen en beleidsmakers. Betrokken inwoners voelen zich doorgaans meer verantwoordelijk voor de eigen leefomgeving, wat weer bijdraagt aan een fijne openbare ruimte. Ook de gemeente Stein streeft participatie na. Zo is in november 2021 het Participatiebeleid op basis van de Omgevingswet vastgesteld door de gemeenteraad.

In de gemeente Stein participeerden inwoners de afgelopen jaren op verschillende wijzen bij het beheer en onderhoud van de fysieke leefomgeving, zoals:

- In periodieke dorpschouwen wordt in overleg met inwoners nagegaan wat er kan worden verbeterd en waar behoefte aan is.
- Op meerdere plekken binnen de gemeente zijn groepen personen die periodiek zwerfvuil ophalen.
- Op specifieke plekken verzorgen inwoners het onderhoud (bv. Stichting Kleine Monumenten Stein).
- Via meldingen en verzoeken komen regelmatig vragen binnen over extra activiteiten, uitvoeren van acties of mogelijkheden tot het zelfstandig uitvoeren van werkzaamheden, eventueel met ondersteuning van de gemeente.

Deze activiteiten en initiatieven dragen bij, maar hebben nog een beperkt structureel karakter. Hier liggen kansen die ingevuld kunnen worden. In paragraaf 5.2.2 wordt hier nader op ingegaan.

2.5 Werkvoorzieningsschap

De gemeente Stein zet voor het onderhoud van de fysieke leefomgeving medewerkers van Vidar in. Vidar is het participatiebedrijf dat bestaat uit de sociale diensten van onder andere de gemeenten Sittard-Geleen, Beek en Stein. Binnen het werkvoorzieningsschap voeren

medewerkers werkzaamheden uit die zij aankunnen. Hoofdzakelijk zijn dit routinematige werkzaamheden, zoals schoffelen van groenperken, gazons maaien, het legen van afvalbakken, bladblazen en herstellen van straatmeubilair of kleinschalig straatwerk.

Werkvoorzieningsschap is een mooi voorbeeld om de sociale en de fysieke opgaven van de gemeente te combineren. Wat betreft de uitvoering van het onderhoud heeft dit wel impact:

- De doelgroep vraagt om specifieke aansturing, de nodige begeleiding en extra competenties in de aansturing.
- Dit kan consequenties hebben voor de hoeveelheid materieel (bv. extra busje).
- De productiviteit is lager dan de productiviteit bij uitvoering door aannemers, ook is over het algemeen het verzuim/ziektepercentage hoger.

3 Terugblik afgelopen beheerperiode

3.1 Gemeten kwaliteit

Om een indruk te krijgen van de kwaliteit in de fysieke leefomgeving wordt er jaarlijks in juni een beleidsmonitoring uitgevoerd. Een objectieve schouwronde waarbij op 60 locaties de kwaliteit van de fysieke leefomgeving voor de onderdelen verharding, groen, meubilair en verzorging wordt beoordeeld. Het moment van meten ligt in het groeiseizoen waarbij de druk op de pijlers groen en verzorging het grootst is. De resultaten hiervan worden verwerkt in een Dashboard Kwaliteit Openbare Ruimte. Jaarlijks wordt de gemeenteraad in het vierde kwartaal geïnformeerd over de resultaten uit deze beleidsmonitoring en wordt de koppeling met de gewenste ambitie gemaakt.

Over het algemeen genomen wordt in de afgelopen jaren de vastgestelde ambitie (zie paragraaf 2.3) gerealiseerd, maar zijn er wel enkele aandachtspunten:

- Voor het onderdeel groen/verzorging geldt dat op onderdelen de geambieerde kwaliteit op het moment van monitoren niet altijd wordt gerealiseerd. Groen/schoon kenmerkt zich doordat deze werkzaamheden kortcyclisch zijn en de kwaliteit verandert in de tijd. Vooral in piekperiodes in het groeiseizoen vraagt dit om frequent onderhoud op veel plekken tegelijkertijd. Dit verklaart waarom de kwaliteit op het moment van meten niet altijd wordt gerealiseerd en de kwaliteit op sommige onderdelen achterblijft bij de ambitie.
- Opvallend is dat in het centrum, bij rotondes en rondom de komgrenzen voor de onderdelen verharding en verzorging structureel de beoogde ambitie kwaliteitsniveau A niet wordt gehaald op het moment van meten. Hier wordt veelal kwaliteitsniveau B gescoord.

De gedetailleerde resultaten van de kwaliteitsmetingen zijn terug te vinden in de jaarlijkse dashboards van de beleidsmonitoring.

3.2 Meldingen

Naast de technische staat van de fysieke leefomgeving worden beheer en onderhoud steeds vaker beoordeeld op basis van het effect op de beleving in de samenleving. De diverse beheerobjecten dragen bij aan de beleving van de fysieke leefomgeving. Denk hierbij aan correct werkende en voldoende verlichting (sociale veiligheid), goed onderhouden en juiste soorten groen (zoals voorkomen van doornstruiken nabij speelplaatsen of een monotoon bomenbestand) en gebruiksvriendelijke verharding en meubilair. Een van de manieren om de beleving van gebruikers, in dit geval inwoners van de gemeente Stein, te onderzoeken, is door meldingen die zij maken over de fysieke leefomgeving te analyseren en hieruit de prioriteiten te destilleren.

Voor vrijwel alle onderdelen in de fysieke leefomgeving werd de afgelopen jaren een stijging van meldingen waargenomen. Voor bomen geldt deze trend echter niet. Wanneer de ontwikkeling van het aantal meldingen per categorie wordt vergeleken met de ontwikkeling van de gemeten beeldkwaliteit, is voor verzorging een trend waarneembaar. Wanneer het aandeel A en A+ kwaliteit toeneemt ten opzichte van voorgaande jaren, neemt het aantal meldingen af. Andersom geldt dat als het aandeel D, C en B kwaliteit toeneemt, het aantal meldingen juist toeneemt. Voor de andere categorieën is deze correlatie minder duidelijk of niet aanwezig.

Opgemerkt dient te worden dat een melding niet per definitie gelijk is aan een klacht. Het zegt vaak iets over de subjectieve kwaliteit van de omgeving of de beleving van een inwoner, niet noodzakelijk over de objectieve kwaliteit volgens de afgesproken kwaliteitsniveaus.

Een kanttekening die bij de stijgende lijn van meldingen gemaakt kan worden, is dat de gemeente Stein het maken van meldingen sinds 2019 meer stimuleert. Zo wordt op de bedrijfsvoertuigen heel toegankelijk gepresenteerd waar inwoners meldingen kunnen doen. Dit kan via de website van de gemeente Stein (zie afbeelding 1), maar ook via apps als 'MijnGemeente' en 'BuitenBeter'. Verondersteld wordt dat dit een (gedeeltelijke) verklaring kan zijn van de toename van het aantal meldingen zonder dat hiermee direct een relatie kan worden gelegd met de daadwerkelijke kwaliteit en/of beleving. Desondanks vormt het aantal en de aard van de meldingen wel een waardevol inzicht in meningen en prioriteiten.

Afbeelding 1: Bedrijfsvoertuig gemeente Stein

3.3 Evaluatie door de raads werkgroep

Zoals al beschreven is door de raads werkgroep een evaluatie uitgevoerd. In bijlage 3 treft u een verslag aan van deze evaluatie welke plaatsvond op 29 september 2021.

De algemene indruk wat betreft het onderhoud van de gemeente Stein was goed: de kwaliteit werd door alle leden van de werkgroep beoordeeld met een voldoende. De onderdelen verharding (7.4), meubilair (7.5) en netheid (7.3) scoren gemiddeld een ruime voldoende. Enkel het onderdeel groen scoort gemiddeld iets lager (6,4), maar ook nog altijd voldoende.

Hoewel er tevredenheid is over de huidige staat van de fysieke leefomgeving, geldt voor alle onderdelen in deze omgeving dat er punten zijn die verbeterd kunnen worden.

Voor **verharding** kwam als aandachtspunt het herstraten van trottoirs na openbreken als aandachtspunt naar voren. Verder zijn fietspaden niet altijd uitnodigend door brede voegen en overhangend gras en beplanting. Vanuit het oogpunt van een toeristisch aantrekkelijke (fiets) gemeente is dit niet wenselijk.

Voor **groen** is genoemd dat op sommige plaatsen het zicht voor het verkeer wordt belemmerd, met name bij rotondes en afritten van de snelweg. Overhangend groen komt ook voor bij fietspaden, wat tot onveilige situaties kan leiden. Biodiversiteit is gewenst, maar veiligheid mag niet in het geding komen. Tevens is onkruid in bepaalde periodes (bij groeizaam weer) een aandachtspunt op zowel verharding als in groen.

De kwaliteit van het **meubilair** in Stein kan op sommige plaatsen verbeterd worden. Zo wordt genoemd dat er banken zijn die slecht worden onderhouden, evenals afvalvoorzieningen die regelmatig te vol zitten. Dit kan leiden tot bijplaatsingen of dump van afval, wat overigens losstaat van het onderhoud van de afvalvoorzieningen; er is sowieso regelmatig sprake van bijplaatsingen, wat een nadelig effect kan hebben op de uitstraling van de fysieke leefomgeving.

Met betrekking tot de **verzorgende staat**, de netheid (onkruid en zwerfafval) is gemeld dat er op sommige plaatsen af en toe sprake is van overhangend groen, onkruid op verharding en in groen en zwerfafval, waarbij enkele hotspots worden aangewezen als belangrijkste locaties. Als specifiek aandachtspunt is de kwaliteit van het onderhoud van het kerkhof in Elsloo benoemd.

De genoemde aandachtspunten worden herkend en zijn vooral van belang voor de bedrijfsvoering, maar hebben niet direct invloed op de geambieerde kwaliteitsniveaus.

4 Kaders en ontwikkelingen

4.1 Wettelijke kaders

Er is geen overkoepelend wettelijk kader waarin voor gemeenten alle rechten en plichten met betrekking tot beheer van de leefomgeving zijn vastgelegd. Gemeenten hebben veel keuzevrijheid, maar zijn wel gebonden aan onderstaande wettelijke kaders.

Zorgplicht: een veilige fysieke leefomgeving

Vanuit het Nieuw Burgerlijk Wetboek geldt als algemeen uitgangspunt dat de gemeente een zorgplicht heeft voor het handhaven en bevorderen van de veiligheid in de fysieke leefomgeving. Daarbij moet worden aangetoond dat door inspecties en onderhoud een optimale zorg heeft plaatsgevonden.

Kapitaalgoederen in de Gemeentewet

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is de verplichting opgenomen om in de begroting en jaarrekening een paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen op te nemen. In deze paragraaf wordt verwezen naar de beheerplannen. De provincie houdt jaarlijks toezicht op de begroting en bekijkt of er sprake is van achterstallig onderhoud. Door het opstellen van het Integraal beheer kwaliteitsplan en de nadere uitwerking in beheerplannen wordt hieraan voldaan.

Omgevingswet voor integrale ambities

Met de nieuwe Omgevingswet verandert het juridische kader voor de fysieke leefomgeving. Ambities worden integraler er komt meer ruimte voor lokale initiatieven en er ligt nadruk op (vroegtijdige) participatie. In de omgevingsvisie worden de doelen vastgelegd vanuit geïntegreerde thema's zoals gezondheid, bereikbaarheid of duurzaamheid, op basis van gemeenschappelijke kernwaarden.

4.2 Gemeentelijke kaders

Bestuursakkoord

In het bestuursakkoord van 2018 tot en met 2022 zijn ambities opgenomen voor deze coalitietermijn en mogelijk de periode daarna. Enkele items die relevant zijn voor deze herijking zijn onder andere:

Gebiedsgewijze aanpak

De afgelopen jaren is werk gemaakt van de zogenaamde gebiedsgewijze aanpak waarbij wijkgericht integraal alle facetten van de fysieke leefomgeving (wegenstructuur, verkeersveiligheid, riolering, groen- en wegenonderhoud) worden opgepakt. Daar waar mogelijk wordt ook transitie woningvoorraad, wonen en zorg, maatschappelijk vastgoed en verduurzaming meegenomen. Deze gebiedsgewijze aanpak is afgelopen coalitieperiode uitgevoerd in Urmond.

Beheer fysieke leefomgeving

Het beheer van de fysieke leefomgeving is een basistaak van de gemeente. De budgetten dienen toereikend te zijn of worden gemaakt om de huidige ambities zoals verwoord in het

beeldkwaliteitskader op een adequate manier te kunnen waarmaken. Het gemeentelijk toezicht op projecten in de fysieke leefomgeving moeten worden geïntensiveerd.

Verzorging (zwerfafval)

De gemeente Stein wil meer gerichte actie ondernemen om het zwerfafvalprobleem aan te pakken door blijvend in te zetten op onder andere extra voorlichting, communicatie, doelgroepenbenadering en extra handhaving. Hotspotlocaties worden zo snel mogelijk opgeschoond. Voor de uitvoering van dit speerpunt worden middelen vrijgemaakt vanuit de afvalstoffenheffing.

Omgevingsvisie

In de omgevingsvisie van 2021 is de strategische visie voor de fysieke leefomgeving van de gemeente Stein voor de komende jaren uitgewerkt. De huidige omgevingsvisie heeft een doorlooptijd tot en met 2040. In 2040 wil Stein 'een eigenzinnige, groene woongemeente in de Zuid-Limburgse Maasvallei, waar het mogelijk is dorps te wonen in een verstedelijkt gebied met kwalitatief hoogwaardige voorzieningen en ruimte voor ondernemerschap en particulier initiatief' zijn.

De belangrijkste pijlers die genoemd worden om dit streven te bereiken zijn als volgt:

- Sociale en vitale wijken en kernen
- Een veilige, gezonde en groene leefomgeving
- Unieke omgevingskwaliteiten
- Een bereikbare en bedrijvige gemeente
- Energietransitie

4.3 Trends en ontwikkelingen

VNG: opgaven voor gemeenten

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft een aantal grote opgaven op een rij gezet in de Agenda 2018. Voor de fysieke leefomgeving gaat het daarbij vooral om klimaat, energie en bouwen, herstructurering en bereikbaarheid. In de fysieke leefomgeving verwacht de VNG forse investeringen voor mobiliteit, woningbouw en wateropgaven. Bij andere opgaven is aandacht voor het sociale domein, zoals gezondheid, financiën en participatie.

Participatie en individualisering

De steden, dorpen en buurten worden niet meer alleen vanuit het gemeentehuis bestuurd. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties nemen in toenemende mate zelf verantwoordelijkheid en initiatief voor een betere samenleving. Bewoners worden betrokken bij ontwerp en (her)inrichting van de fysieke leefomgeving, of nemen zelf het initiatief. De gemeente neemt hierbij een rol als regisseur in. Tegelijkertijd is er sprake van individualisering: de vrijheid van het individu wordt steeds belangrijker. Mensen komen steeds meer als individu in plaats van als groep in de samenleving te staan. De sociale cohesie kan hiermee onder druk komen staan en afnemen.

De Nederlandse bevolking vergrijsst. Huishoudens worden kleiner en mensen wonen langer zelfstandig. De behoefte aan 'wonen zonder zorgen', in een levendige omgeving met

voorzieningen onder handbereik, neemt toe. Dit vraagt aandacht in de bestaande woonomgeving wat betreft voorzieningen, sociale cohesie (eenzaamheid) en toegankelijkheid.

Klimaat

Door extreme weersomstandigheden, toenemende hitte en hevige buien worden waterveiligheid, verdroging en hittestress in Nederlandse steden en dorpen belangrijke thema's. Vergroenen van de bebouwde omgeving is een ontwikkeling, evenals water bovengronds afvoeren. Bomen, planten en water geven sfeer, zorgen voor verkoeling van de bebouwde omgeving en kunnen daarnaast bijdragen aan het verhogen van de biodiversiteit in stedelijke gebieden.

Circulaire economie

Overheden en bedrijven werken samen aan een duurzame, circulaire economie. Het gebruik van afval als grondstof en terugwinnen van energie zijn belangrijke thema's in de bedrijfsvoering. In de fysieke leefomgeving wordt gezocht naar mogelijkheden om vrijkomende (organische) bouwstoffen te gebruiken.

Duurzaamheid

De laatste jaren is duurzaamheid een steeds belangrijker onderwerp geworden op allerlei vlakken in de maatschappij. Deze ontwikkeling sluit aan op de behoefte en welvaart van het heden, zonder de welvaart en behoeften van de toekomstige generaties in gevaar te brengen. Door op een duurzamere manier om te gaan met de leefomgeving wordt er minder druk op het milieu uitgeoefend.

Gezondheid

De gezondheid van Nederlanders staat steeds meer in de belangstelling. Bij mensen zelf, die zich steeds bewuster worden van het belang van een gezonde leefstijl. Maar zeker ook bij de overheid, die steeds meer middelen en mogelijkheden inzet om de gezondheid positief te beïnvloeden. Een gevarieerde, groene fysieke leefomgeving draagt bij aan het psychisch en fysiek welbevinden van de inwoners en nodigt uit tot meer beweging, hetgeen een gezonde leefstijl bevordert.

Energietransitie

Nederland staat voor een energietransitie waarbij we nieuwe, herbruikbare energiebronnen zoeken. Het gebruik van fossiele brandstoffen wordt verminderd om de uitstoot van broeikasgassen tegen te gaan. Deze aanpak ligt in lijn met het Klimaatakkoord. In het akkoord is aangegeven de CO₂-uitstoot sterk te verminderen: in 2030 met de helft ten opzichte van 1990. Eén van de afspraken is dat 30 energieregio's in Nederland onderzoeken waar en hoe het best duurzame elektriciteit op land (wind en zon) opgewekt kan worden. In een Regionale Energiestrategie (RES) beschrijft elke energieregio zijn eigen keuzes.

Vervangingsopgave

Komende decennia staat een forse vervangingsopgave van de fysieke leefomgeving te wachten. Een groot deel van de fysieke leefomgeving is rond de jaren 60 van de vorige eeuw aangelegd en nadert het einde van de (technische) levensduur. Wanneer de kapitaalgoederen in de fysieke leefomgeving in een relatief korte periode worden vervangen, stijgen de maatschappelijke kosten onevenredig. Omdat dit een ongewenste situatie is, is het belangrijk om een manier te

vinden waarop vervanging het beste gerealiseerd kan worden, zonder dat de maatschappelijke kosten sterk stijgen.

Al met al kan worden geconcludeerd dat veel ontwikkelingen samen komen in de fysieke leefomgeving. De uitdaging voor de komende jaren wordt om deze ontwikkelingen zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen.

5 Ambitie

5.1 Scenario's

Op basis van de werkgroepen met de gemeenteraad zijn twee scenario's uitgewerkt voor de aan te houden ambities in de fysieke leefomgeving.

5.1.1 Scenario I: Huidige praktijk continueren

Kwaliteit per gebied:

Scenario 1: huidige praktijk continueren

	Centra	Woongebied, overig gebied	Begraaf- plaatsen	wegen "Oostzijde"	Rotondes	Komgrenzen
Groen	B	B	A	B	B	B
Wegen	B	B	A	B	B	B
Verzorging	B	B	A	B	B	B

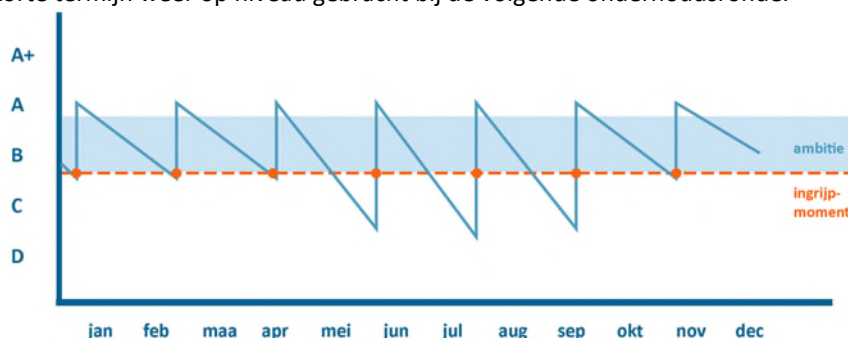
Toelichting scenario:

In dit scenario wordt de huidige kwaliteit voortgezet. Dit betekent dat het kwaliteitsbeeld dat afgelopen jaren gemiddeld in de gemeente zichtbaar was wordt voortgezet. In alle gebieden en daarmee in het grootste deel van de gemeente Stein is een B-kwaliteit als ambitie de lijn in dit scenario. Begraafplaatsen hebben nog steeds een A-kwaliteit als ambitie.

Ten opzichte van het huidige geldende kwaliteitsscenario (zie ook scenario II) betekent dit een bijstelling naar beneden (van A naar B-kwaliteit) van met name de ambities in de centra en voor de verzorging van Rotondes en komgrenzen. In de praktijk zal deze verlaging van ambitie niet zichtbaar zijn, aangezien de kwaliteit afgelopen jaren al op deze niveaus lag.

Toelichting op kwaliteitsontwikkeling/beeld gedurende het jaar

Naast de verlaging van enkele kwaliteitsniveaus betekent dit scenario ook dat in perioden van groeizaam weer of veel werkzaamheden tegelijkertijd er kortdurend een kwaliteit lager dan de afgesproken ambitie zichtbaar is. Een beeld wat ook afgelopen jaren zichtbaar was. Door grote werkdruk in, met name, einde van het voorjaar en in de zomer kan kortdurend een locatie of gebied niet aan alle kwaliteitseisen voldoen. Dit is niet permanent en wordt in algemene zin op korte termijn weer op niveau gebracht bij de volgende onderhoudsronde.

Figuur 3: Vereenvoudigde schetsmatige weergave van kwaliteitsontwikkeling in het jaar van dit kwaliteitsniveau

Budget:

Dit scenario kan budgetneutraal worden uitgevoerd binnen de beschikbare middelen (uitgangspunt budget 2022). Er zijn geen structureel extra middelen benodigd.

5.1.2 Scenario II: Huidige ambitie continueren

Kwaliteit per gebied:

Scenario 2: huidige ambities continueren

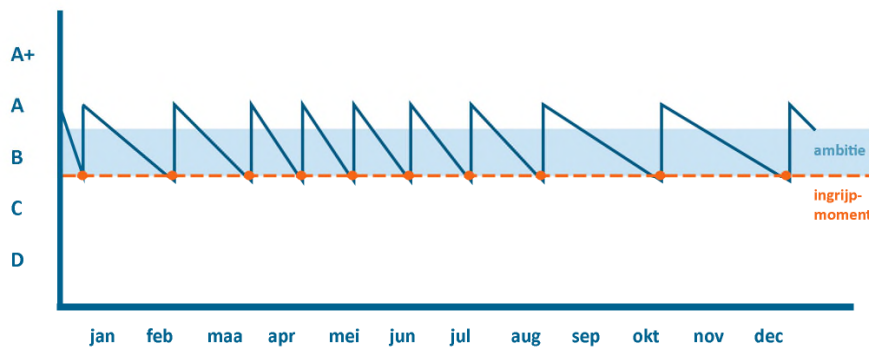
	Centra	Woongebied, overig gebied	Begraafplaatsen	wegen "Oostzijde"	Rotondes	Komgrenzen
Groen	B	B	A	A	A	A
Wegen	A	B	A	B	A	A
Verzorging	A	B	A	B	A	A

Toelichting scenario:

In dit scenario worden de huidige kwaliteitsambities voortgezet. Dit betekent dat over het algemeen het kwaliteitsbeeld dat afgelopen jaren gemiddeld in de gemeente zichtbaar was wordt voortgezet. Met name in de centra en de verzorging op rotondes en bij komgrenzen wordt de kwaliteit verhoogd ten opzichte van de huidige situatie, dit betekent een kwaliteitsverbetering.

Toelichting op kwaliteitsontwikkeling/beeld gedurende het jaar

Naast de verhoging van enkele kwaliteitsniveaus betekent dit scenario ook dat in perioden van groeizaam weer of veel werkzaamheden de kwaliteit op peil wordt gehouden. Waar afgelopen jaren verspreid over de gemeente in, net name, het late voorjaar en de zomer de kwaliteit niet gehaald werd, wordt in dit scenario door extra inzet die beschikbaar komt hier inzet op gepleegd om dit te voorkomen. De kwaliteit is daarmee constanter en lagere kwaliteitsbeelden zijn, uitzonderingen daargelaten, niet zichtbaar.

Figuur 4: Vereenvoudigde schetsmatige weergave van kwaliteitsontwikkeling in het jaar van dit kwaliteitsniveau

Budget:

Voor de realisatie van dit scenario is een extra budget van €200.000 op jaarbasis benodigd, ten opzichte van de beschikbare middelen (uitgangspunt begroting 2022). Dit betekent een investering van €200.000 die hoofdzakelijk in het groeiseizoen wordt ingezet. Hierbij is geen

rekening gehouden met eventueel eenmalige kosten wanneer blijkt dat locaties niet op A-kwaliteit te onderhouden zijn door bv. verouderde omgeving.

5.2 Overige ambities

In het verlengde van de scenario's voor beeldkwaliteit is in het traject voor de herijking ook gesproken over enkele thema's. Deze zijn in combinatie met de huidige en toekomstige aanpak belangrijk om de komende jaren mee te nemen en uit te werken. Deze thema's hebben een koppeling met de beeldkwaliteit doordat de keuzes die voor deze thema's worden gemaakt de werkzaamheden op korte en lange termijn beïnvloeden, doordat de taakverdeling verschuift en omdat ze effect hebben op de inrichting en materiaalkeuzes in de fysieke leefomgeving, die door het beheer op niveau worden gehouden.

5.2.1 Veiligheid

In de scenario's zoals in dit plan zijn opgenomen is voor alle gebieden en onderdelen minimaal niveau B als ambitie benoemd. Dit kwaliteitsniveau betekent dat veiligheid op orde is doordat onveilige situaties vanuit de beleidskeuzes worden voorkomen. De bij kwaliteitsniveau B behorende kenmerken van verharding, groen en meubilair betekenen dat redelijke kleine schades, oneffenheden e.d. voor mogen komen die dusdanig gering zijn, dat ze de veiligheid niet negatief beïnvloeden. Incidenten die zich voordoen staan hier los van, deze gebeuren zonder waarschuwing vooraf. Hierbij geldt dat deze zo snel mogelijk op een adequate manier (tijdelijk) worden opgelost.

Naast het algemene belang van veiligheid zijn in de diverse bijeenkomsten en reacties voorbeelden benoemd, zoals zichthoeken bij rotondes en overhangend gras en beplanting langs fiets- en voetpaden. Deze aspecten van veiligheid hangen samen met bedrijfsvoering. Als uitwerking van dit Integraal Beheerkwaliteitsplan wordt vertaalslag gemaakt naar een Uitvoeringsplan waarin de benoemde aspecten van veiligheid in de uitvoering worden verwerkt. Dit betekent dat veiligheid prioriteit krijgt en dat werkzaamheden er nog meer dan voorheen op gericht worden om onveilige situatie zoveel mogelijk te voorkomen en indien ze onverhoopt toch voorkomen, zo snel mogelijk worden verholpen. Mocht door bijzondere omstandigheden de uitvoering onder druk staan, heeft veiligheid bij het maken van keuzes de hoogste prioriteit.

5.2.2 Beheerluw

Beheerluw: minder inspanningen voor een effectiever beheer

Een algemene trend in de afgelopen decennia in de fysieke leefomgeving is dat steeds meer inrichtingselementen zijn toegevoegd aan het straatbeeld, bijvoorbeeld toeristische bebording. Tevens hebben tijdsgeest en functionele keuzes ertoe geleid dat de huidige fysieke leefomgeving is ingericht op het voorkomen en reguleren van bepaalde verkeersstromen en gedragingen, met als gevolg versnippering en veel aanwezige elementen en obstakels. Tegelijkertijd zien we dat de keuzes van vroeger veel onderhoud vragen, terwijl capaciteit en budgetten onder druk staan. Om de komende jaren de onderhoudsbehoefte terug te schroeven is **beheerluw maken** van de

fysieke leefomgeving belangrijk. Dit betekent dat de benodigde inspanning voor het op peil houden van de leefomgeving daalt. Vanuit oogpunt van efficiënt en doelmatig werken kijken we naar aanpassingen waardoor eenvoudiger de kwaliteit op peil gehouden kan worden met minder benodigde inspanning. Dit kan bereikt worden door, op hoofdlijn, in te zetten op 3 sporen:

- 1) Het wegnemen van inrichtingselementen (paaltjes, blokken, hoogteverschillen) waardoor beheer eenvoudiger en sneller kan worden uitgevoerd.
- 2) Voorkomen en wegnemen van plekken waar vaak en intensief onderhoud nodig is om uitstraling en veiligheid te waarborgen (overhangende beplanting, goten en hoeken waar veegvuil blijft hangen, zwerfafvalhotspots aanpakken).
- 3) Het kiezen voor slim vormgegeven materialen en ontwerpkeuzes zodat machinaal kan worden gewerkt (bijvoorbeeld trottoirranden en parkeerplaatsen) en preventie centraal staat (bv. voorkomen van voegen waar onkruid groeit en obstakels vermijden).

De verdere uitwerking van dit thema kan in 2022 worden ingevuld door het in beeld brengen van de belangrijkste plekken en onderwerpen in de buitenruimte waar veel tijd naar toe gaat. Uit deze informatie kan een aanpak worden gemaakt voor 'Beheerluwe inrichting fysieke leefomgeving'. In het beheerplan wegmeubilair zal hier dieper op worden ingegaan. Voor het beheerluw maken zijn eenmalig kostenmiddelen nodig. Deze kunnen op termijn (deels) worden weggestreepd tegen het verminderen van structurele kosten in de exploitatie over de jaren heen.

Afbeelding 2: Omvormingen en aanpassingen voor een beheerluwe omgeving

5.2.3 Participatie

Participatie: extra kwaliteit voor een prettige leefomgeving, aanvullend op vastgestelde ambities

De in dit kwaliteitsplan beschreven ambities voor de beeldkwaliteit voor de komende jaren vormen een gemeentelijke ambitie waarin de kaders voor beeldkwaliteit vastliggen. Momenteel is in dit plan geen expliciete rol voor participatie weggelegd, aangezien het vooral abstracte kaders betreft waarop budgetten worden gebaseerd. In het in november 2021 vastgestelde document “Participatiebeleid in het kader van de Omgevingswet” staat beschreven op welke wijze participatie vormgegeven kan worden in de gemeente Stein.

Binnen de scope van dit kwaliteitsplan vindt in de gemeente Stein op dit moment al op diverse gebieden participatie plaats, zoals het opruimen van zwerfafval, het onderhouden van monumenten en schoonhouden van plantvakken van onkruid. Tevens zijn afgelopen jaren dorpsschouwen uitgevoerd, wat ook als een vorm van participatie kan worden gezien. Deze inspanningen zijn waardevol. In het land is een trend zichtbaar waarin steeds meer initiatieven worden opgepakt waarbij inwoners zelfstandig of met ondersteuning van de gemeente aan de slag gaan en meedenken. Een belangrijke afweging daarin is om keuzes te maken voor welke onderwerpen en op welke locaties participatie meerwaarde heeft en welke ruimte er is om af te wijken van de reguliere aanpak of ambities.

Vanuit het vastgestelde participatiebeleid is het, in combinatie met de in dit beheerkwaliteitsplan benoemde ambities, belangrijk vast te stellen op welke wijze inwoners en overige stakeholders bij kunnen dragen, hoe dit uitgewerkt gaat worden en welke consequenties dit heeft in tijdsbesteding en budget. De gemeente heeft vanuit zorgplicht de taak om veiligheid te waarborgen. Door middel van de beeldkwaliteit en het bewaken van de afgesproken ingrijpmomenten werkt de gemeente aan deze zorgplicht. Tegelijkertijd komen er initiatieven vanuit de samenleving om bij te dragen en mee te denken in het beheer, taken over te nemen en zelfstandig aan de slag te gaan. Activiteiten die beeldkwaliteit raken. Om deze initiatieven en ook de bijdragen die deze kunnen leveren aan het beheer en instandhouding van de leefomgeving is het belangrijk duidelijkheid te geven zodat verwachtingen en afspraken wederzijds helder zijn en goed kunnen worden vastgelegd.

Wensen en verwachtingen van inwoners en stakeholders passen regelmatig niet binnen het vastgestelde ambitieniveau en in de geplande onderhoudstaken. Voor het succesvol en effectief inzetten van de vrijwilligers is het zinvol een kader op te stellen waarin de afspraken zijn vastgelegd hoe hiermee om te gaan en hoe de extra wensen helder kunnen worden vertaald naar een aanpak en afspraken, zonder dat dit onevenredig veel tijd vanuit de uitvoerende organisatie vergt. Tegelijkertijd adviseren wij om binnen de organisatie de participatie goed te borgen. Voor het opzetten van participatie, het inspelen op binnenkomende initiatieven en ook het opschalen van participatie is het belangrijk een vast aanspreekpunt te hebben, heldere afspraken te maken en van daaruit participatie uit te rollen voor een zo groot mogelijke bijdrage zowel in de gehele gemeente als lokaal op buurt- en straatniveau.

5.2.4 Communicatie

Communicatie: een belangrijk middel voor begrip en waardering voor beheer & onderhoud

Heldere communicatie over het beheer van de fysieke leefomgeving draagt bij aan meer begrip voor de keuzes die gemaakt worden in de eigen leefomgeving van inwoners. Daarnaast draagt communicatie bij aan het effectiever werken doordat op voorhand inwoners en betrokkenen wordt gevraagd een kleine bijdrage te leveren zodat effectiever gewerkt kan worden, denk aan het vegen van straten waar veel auto's staan geparkeerd. Bovendien heeft communicatie meerwaarde doordat daarmee klachten en meldingen kunnen worden gereduceerd en draagt het bij aan de beleving van de leefomgeving in brede zin.

De communicatie bestaat in hoofdlijn uit 3 elementen, namelijk:

- 1) Het periodiek vooraf communiceren via website, lokale nieuwskanalen e.d. over beheer en onderhoud door het delen van informatie, het uitleggen van werkzaamheden en het vooraf communiceren van planningen.
- 2) Het in de fysieke leefomgeving communiceren van werkzaamheden zoals aankondigen van veegronden en onkruidbestrijding, het plaatsen van informatieborden in de fysieke leefomgeving en het digitaal beschikbaar stellen van informatie via app of website.
- 3) Het terugblikken op resultaten in de afgelopen periode en hierover transparant communiceren over resultaat en actiepunten voor de toekomst.

Door middel van deze hoofdlijnen van de communicatie ontstaat meer bekendheid en daarmee kennis en begrip voor het beheer van de fysieke leefomgeving. De eerste stap is het **opzetten van een communicatieprogramma** waarin doel, boodschap, onderwerpen en de globale planning en momenten zijn uitgewerkt.

Afbeelding 3: Voorbeelden van communicatie over beheer en onderhoud in de fysieke leefomgeving

5.2.5 Circulair Beheer

Circulair: bijdragen aan een duurzame toekomst vanuit beheer

De landelijke ambities om in 2050, en liefst eerder, in Nederland volledig circulair te zijn hebben ook effect op de keuzes voor beheer en onderhoud van de fysieke leefomgeving. Waar beheerders zich richten op duurzame instandhouding van de leefomgeving is vanuit het oogpunt

van circulair het zo hoogwaardig mogelijk benutten van grondstoffen en materialen de belangrijkste opgave om de footprint te reduceren. De komende jaren worden daarom cruciaal in het omschakelen van traditioneel beheer naar circulair beheer. Dit begint bij materiaalkeuzes voor nieuwe projecten en bij groot onderhoud. Tegelijkertijd betekent het ook dat de vrijkomende volumes aan verharding, groen en meubilair een toepassing vragen in de circulaire aanpak. De beheerder van nu wordt de grondstoffenregisseur van de komende jaren, waarbij de materialen tijdens hun aanwezigheid in de leefomgeving maar ook daarna de verantwoordelijkheid hebben van de beheerder. Deze transitie vraagt ook van de gemeente Stein een omschakeling, waarbij de onderhoudsplanningen en beeldkwaliteit in relatie tot circulariteit nieuwe afwegingen nodig maken. Dit betreft met name de vraag op welke wijze vrijkomende materialen zo goed mogelijk kunnen worden benut binnen de eigen grenzen of in de regio. Het kostenaspect speelt hierin een rol, waarbij gekeken kan worden naar de beste afweging tussen kosten en baten. Een belangrijke eerste stap is het in beeld brengen van de huidige grondstoffen en het opstellen van een eerste **grondstoffenplan**. Eventueel budget voor dit plan is nader te bepalen. Daarnaast is belangrijk om voor nieuwe materialen **op zoek te gaan naar circulaire materialen** die komende decennia eenvoudig terug te brengen zijn in de circulaire economie. Tot slot adviseren wij aanvullende informatie over de **samenstelling van materialen te registreren in grondstofpaspoorten** zodat in de toekomst bekend is welke materialen in de fysieke leefomgeving aanwezig zijn.

Afbeelding 4: Vrijkomende groene stromen in opslag

Afbeelding 5: Hergebruik van trottoirtegels op een nieuwe locatie

6 Financiën

Voor de beschreven scenario's in paragraaf 5.1 zijn de bijbehorende uitvoeringskosten berekend aan de hand van kengetallen en eenheidsprijzen, welke zijn aangepast op basis van de specifieke werkwijze en organisatie in de gemeente Stein. Deze berekening per scenario brengt in beeld wat het benodigde budget is voor het langdurig in stand houden van deze kwaliteitsambitie aan de hand van gemiddelde cijfers per jaar en op basis van het huidige prijspeil. In deze berekening zijn geen rehabilitaties en reconstructies meegenomen.

6.1 Huidig budget: relevante budgetten voor beeldkwaliteit

Voor het realiseren van de huidige kwaliteitsambities is de huidige begroting geanalyseerd. De relevante begrotingsposten die een directe link hebben met de beeldkwaliteitsaspecten van het beheer zijn uitgesplitst van overige kosten. Het bestrijden van onkruid, verwijderen van zwerfafval en het onderhoud van wegen, groenvakken en bomen zijn voorbeelden van directe kosten voor beeldkwaliteit en zijn gekoppeld aan de scenario's. Overige uitgaven zijn bijvoorbeeld voor gladheidsbestrijding of het aanbrengen van bebording.

Antea Group heeft op basis van jarenlange ervaring een kennisbank aan maatregelpakketten en eenheidsprijzen behorende bij de verschillende kwaliteitsniveaus. Deze landelijke kennis is specifiek gemaakt voor de gemeente Stein, waarna aan de hand van het areaal het benodigde budget is bepaald voor de verschillende scenario's.

Overzicht financiën per scenario

In onderstaande tabel staat het huidige budget dat beschikbaar is voor beeldkwaliteit afgezet tegen benodigde budgetten voor de scenario's uit paragraaf 5.1.

Omschrijving	Scenario 1: Huidige praktijk nastreven	Scenario 2: Huidige ambitie nastreven
Huidig budget	€2.586.109,00	€2.586.109
Benodigd budget	€2.605.000,00	€2.810.000
Verschil in budget	+ € 18.891	€223.891
Stijging/daling in budget in %	+/- gelijk budget	+ 8,7%

Toelichting en aandachtspunten op bedragen en berekening

Genoemde bedragen in bovenstaande tabel gaan uit van de berekening op basis van de beschreven ambities en daarvoor geldende eenheidsprijzen en budgetten. Voor het langdurig en duurzaam in stand houden van een scenario is het belangrijk ook de jaarlijkse indexaties mee te nemen in de budgetten en tevens areaaluitbreiding/areaalmutaties te verwerken. Naast de onderhoudsbudgetten gaan we er in de berekeningen vanuit dat er ook periodiek vervangingen plaatsvinden zodat de technische kwaliteit van de fysieke leefomgeving op peil blijft. Deze zijn niet in de hier benoemde budgetten opgenomen. Deze periodieke vervangingen zijn momenteel nu niet geborgd bij de onderdelen groen en grijs in de gemeente. Soms betreft dit vervangingen die te klein zijn voor een reconstructie en te groot zijn voor de dekking vanuit het huidige onderhoudsbudget. Een voorbeeld hiervan is het vervangen van bomen, in het bomenbeheerplan wordt nader op ingegaan.

Wanneer door bezuinigingen of andere keuzes het periodiek vervangen wordt uitgesteld, heeft dit op den duur een negatieve uitwerking op de kwaliteit op lange termijn. Het jaarlijkse onderhoud om de kwaliteit in stand te houden wordt daarmee steeds duurder omdat de verouderende omgeving meer en meer inspanning vraagt voor het realiseren van de gewenste kwaliteit. Een ontwikkeling waar veel gemeenten en overheden mee te maken krijgen, nu de vervanging van de grote uitbreidingen uit de jaren '70, '80 en '90 zich aandienen.

Eventuele areaalwijzigingen, omvormingen en andere ontwikkelingen staan los van de huidige berekening die is gebaseerd op de eind 2021 aanwezige situatie en arealen. Eventuele wijzigingen door bijvoorbeeld veranderende wetgeving, het aanpassen van beheergroepen of beheermethoden en veranderingen in de wijze waarop en door wie het onderhoud wordt uitgevoerd heeft consequenties voor de te hanteren eenheidsprijzen en totaal benodigde budgetten. Het advies is om jaarlijks de benodigde budgetten te indexeren en tevens wijzigingen in areaal door te voeren zodat op lange termijn de beschikbare bedragen voldoende blijven voor realisatie van de ambitie.

6.2 Overige budgetten en investeringen

Naast de in paragraaf 6.1 genoemde budgetten zijn ook de overige investeringen van belang en samenhangend met de in dit plan benoemde ontwikkelingen.

In paragraaf 5.2 zijn diverse thema's en ontwikkelingen benoemd die in relatie staan tot de kwaliteitsambities en de aanpak van het beheer en onderhoud, nu en in de toekomst. **De financiële doorvertaling van deze thema's is op dit moment nog niet gemaakt.** Het betreft hierbij eenmalige investeringen en kosten voor het uitwerken en invullen van deze thema's en vervolgens structurele middelen voor het realiseren en uitvoeren hiervan. Geadviseerd wordt deze thema's mee te nemen bij geplande reconstructie- en onderhoudsprogramma's en beheerplannen.

Als voorbeeld hiervoor Participatie: om de connectie tussen participatie en de in dit plan benoemde beeldkwaliteiten te leggen en hier structureel invulling aan te geven, is de eerste stap (zoals beschreven in paragraaf 5.2.2) het opstellen van een participatieplan beheer fysieke leefomgeving. Eventueel budget voor dit plan is nader te bepalen. De benodigde inzet en advisering is een eenmalige investering. Vervolgens wordt, aan de hand van de keuzes uit dat plan, bepaald welke structurele middelen (formatie en budget) nodig zijn voor uitrol en uitvoering.

Bijlagen

Bijlage 1:

Overzicht van assets in de gemeente Stein voor de domeinen groen, verharding en straatmeubilair

Bijlage 2:

Impressie beeldkwaliteit

Bijlage 3:

Verslagen van de bijeenkomsten met de raadswerkgroep

Bijlage 4:

Overzicht budget beheer fysieke leefomgeving 2022

Bijlage 1: Overzicht van assets in de gemeente Stein voor de domeinen groen, verharding en straatmeubilair

Object	Domein	Bedrijventerreinen	Woongebied	Buitengebied	Centra & Infragebieden	Totaal
Bebording incl. dragers	Bebording	121	1505	879	284	2789
Bomen (excl. Bosgebied)	Groen	118	7018	3308	817	11261
Bos m ²	Groen	11915	74883	237211		324009
Bosplantsoen m ²	Groen	63198	58724	156109	2092	280123
Gras gazon m ²	Groen	7796	255036	95713	47956	406501
Gras kruidenrijk/bermen m ²	Groen	22462	90738	319198	92077	524475
Hagen m ²	Groen	278	13672	7078	2905	23933
Heesters/bodem-bedekkende heesters m ²	Groen	79	51368	3842	15005	70294
Onkruid op open verharding m ²	Groen	40	11447	26962	7386	45835
Plantenbak	Groen					
Rozen/vaste planten m ²	Groen		1703	142	743	2588
Wisselperken m ²	Groen		183		912	1095
Speelondergrond	Spelen					
Speeltoestellen	Spelen		249	46	15	310
Afvalbakken	Straatmeubilair		85	18	27	130
Banken	Straatmeubilair		142	61	51	254
Picknicktafel	Straatmeubilair		14	1		15
Hekken	Straatmeubilair					
Fietspaden gesloten verharding m ²	Verharding	3252	23085	49600	6168	82105
Fietspaden open verharding m ²	Verharding	111	10019	2350	1038	13518
Parkeervakken/overige vakken gesloten verharding m ²	Verharding	58	35004	12636	4614	52312
Parkeervakken/	Verharding	1387	109408	28119	47833	186747

overige vakken open verharding m ²						
Rijbanen gesloten verharding m ²	Verharding	39231	497139	176117	49267	761754
Rijbanen open verharding m ²	Verharding	3515	90703	51381	19120	164719
Voetpaden gesloten verharding m ²	Verharding		3380	1497	26	4903
Voetpaden open verharding m ²	Verharding	693	256141	8118	30673	295625
Zwerfafval op verharding	Verharding	6997	190158	135694	48794	381643

Bijlage 2: Impressie beeldkwaliteit

Verzorging centrum: A+

Verharding buitengebied: A+

Groen woongebied: A+

Verzorging centrum: A

Verharding buitengebied: A

Groen woongebied: A

Verzorging centrum: B

Verharding buitengebied: B

Groen woongebied: B

Verzorging centrum: C

Verharding buitengebied: C

Groen woongebied: C

Verzorging centrum: D

Verharding buitengebied: D

Groen woongebied: D

Bijlage 3: Verslagen van de bijeenkomsten met de raadswerkgroep

Wordt nog aangevuld met verslagen werkgroep 29-9 + uitkomst Mentimeter, werkgroep 25-11 en bijeenkomst 24-1.

Besprekingsverslag

nummer	1	project	Herijking IBOR Stein
datum	29 september 2021	projectnr.	471958
plaats	Microsoft Teams-vergadering	autorisator	
opsteller		vakgroep	
onderwerp	Beleving van de openbare ruimte		

aanwezig	namens	verzendlijst	afwezig
Danny Hendrix	Gemeente		
Maurice Gransier	"		
John Busing	"		
Frank Dassen	"		
Chantal Meijers	"		
Suzanne Cramers	"		
Noud Claessens	"		
Fahim Hamgham	"		
Roger Vluggen	"		
Addy Bouwens	"		
Eric Moonen	Antea Group		
Mark van den Kieboom	"		
Robin Heijne	"		

Doel

Doel van deze bijeenkomst is om een beeld te krijgen van de mening en ervaring van de werkgroep betreffende de kwaliteit van de openbare ruimte.

Bijgevoegd zijn de presentatie en de antwoorden op de vragen (mentimeter)
Onderstaand een weergave van de genoemde punten tijdens de bijeenkomst.

Scores algemene indruk onderhoud gemeente Stein

Met een score tussen de 6 - 8 was iedereen het over eens dat de kwaliteit voldoende scoort. Er zijn wel aandachtspunten, een aantal plekken waar de kwaliteit (soms) onder druk staat. Genoemd zijn plekken waar afval wordt gedumpt/bijplaatsingen, volle prullenbakken, slecht onderhoud aan banken. Ook de kwaliteit van het onderhoud van het kerkhof in Elsloo werd genoemd.

Scores indruk/mening per onderdeel

Met een score van ca. 7,5 scoren de verharding, het meubilair en de netheid ruim voldoende, alleen groen scoort gemiddeld iets lager maar nog altijd voldoende.

- Groen: Als aandachtspunt is genoemd dat op sommige plaatsen het zicht voor het verkeer wordt belemmerd, met name bij rotondes en afrit snelweg. Biodiversiteit graag, maar veiligheid mag niet in het geding zijn.

Besprekingsverslag

- Netheid: mede door opruim- en wijkteams is er weinig zwerfvuil, zeker in vergelijking met andere gemeentes.
- Proactieve communicatie naar inwoners kan beter: waarom doen we iets wel/niet? Genoemde voorbeelden zijn: het benoemen van vervangingskosten om vandalisme te voorkomen/verhelpen of ook proactief communiceren waarom acties niet worden opgepakt, zoals het vervangen van verlichting.
- Wens om in de herfst meer aandacht te hebben voor meldingen, reactietijd en opvolging;
- Met name in bepaalde periodes (bij groeizaam weer) is het onkruid een aandachtspunt.

Suggesties aanpassingen in ambities

Er zijn op dit moment nog geen suggesties gedaan over de ambities in kwaliteitsniveaus of structuurelementen. In de bijeenkomst op donderdag 25 november wordt hierop ingegaan.

Welke aandachtspunten zijn er in het beheer en onderhoud op dit moment?

- Meer egalier beeld en niet sturen op momentopname: beeldkwaliteit verschilt, dit mag meer eenduidiger zijn;
- Stoepen liggen niet netjes na opbreken voor bijv. aanleggen glasvezel (door derden);
- Illegale dump op diverse plekken in de gemeente;
- Stein wenst een toeristische gemeente te zijn en veel fietsers te ontvangen, maar de kwaliteit van fietspaden (en schoolroutes) en de aanliggende bermen is niet altijd uitnodigend. Overhangende groen is bij fietspaden soms vervelend.

Belangrijke thema's komende jaren

- Communicatie t.a.v. inrichting en gebruik/functie openbare ruimte. Expliciet benoemen waarom keuzes worden gemaakt, bijv. omtrent biodiversiteit;
- Burgerparticipatie in de openbare ruimte. Er zijn al meerdere initiatieven met bijv. opruimen openbare ruimte. Pleintje/meubilair kan onderhouden/schoongemaakt worden door burgers. Mensen willen zelf best iets doen, maar moet wel gefaciliteerd worden;
- Meubilair plaatsen: veel groen zonder meubilair, mooi om hier ook banken neer te zetten. Met oog op oudere inwoners, maar ook op toeristen. Hierbij is ook een kans voor duurzame materiaalkeuze;
- Wil je als gemeente meer keuzes bij burgers neerleggen? Zo ja, binnen welke kaders?

Volgende bijeenkomst: donderdagavond 25 november. Meer informatie volgt nog.

Kwaliteit Openbare Ruimte Gemeente Stein

Uw mening en ervaring

Zit u al in de sessie? Typ dan uw
naam in en laat het ons weten

Addy

Roger

Danny

Frank

Fahim

Suus

Miep

John

SB1

Zit u al in de sessie? Typ dan uw naam in en laat het ons weten

Mentimeter

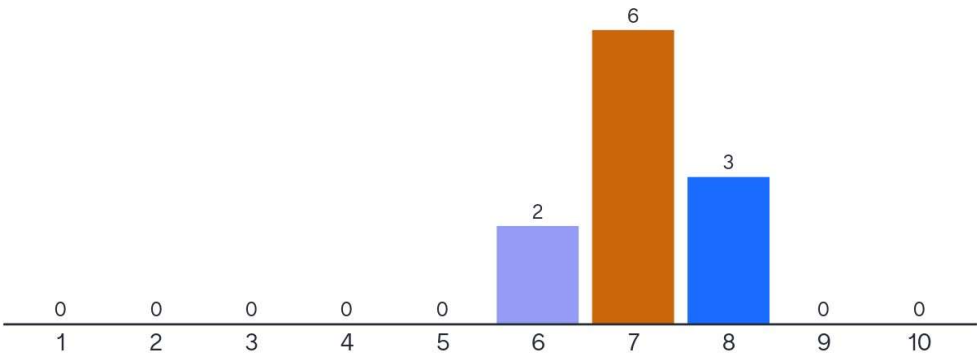
Maurice Gransier, ik laat het weten

Sb2

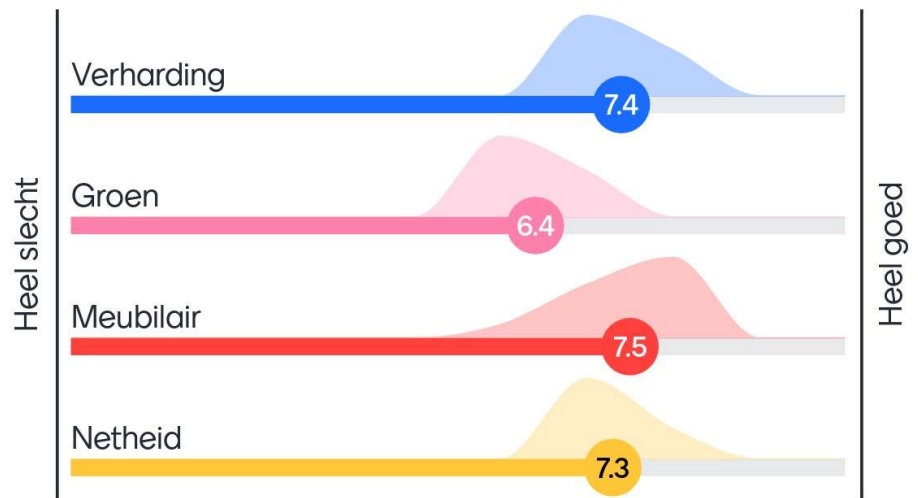

Wat is uw algemene indruk van het onderhoud in de gemeente Stein? (rapportcijfer 1-10)

Mentimeter

Wat is uw indruk/mening over onderhoud van :

11

Beeldkwaliteitsniveaus

	Centra	Woongebieden, overige gebieden	Begraafplaatsen	Doorgaande wegen "oostzijde"	Rotondes	Komgrenzen
Groen	B	B	A	A	A	A
Wegen	A	B	A	B	A	A
Verzorging	A	B	A	B	A	A

U ziet hier nogmaals de kwaliteitsambities van de gemeente Stein

Wenst u aanpassingen in deze ambities en zo ja, welke?

Keuze aan de raad

Ik doe niet mee

-

Keuze aan de raad laten.

Ja, maar ik denk dat dan wel een verdiepingsslag gemaakt dient te worden in de inhoud en gevolgen

Is een moeilijke daar moeten we eens goed naar kijken wat zijn de voor en tegens daarin. Waar kunnen we uit kiezen dan

De ambities nogmaals kritisch bekijken

Niet statisch

Meer differentiatie

10

Wenst u aanpassingen in deze ambities en zo ja, welke?

Voor mij de parkeerplaats bij het winkelcentrum en de begraafplaatsen. Ook een punt van aandacht is het illegaal dumpen van afval aldaar

10

Welke aandachtspunten zijn er in het beheer en onderhoud op dit moment?

Fietspaden onderhoud

Meer egaler beeld en niet sturen op momentopname

Veiligheid op wegen en rotonde

T valt me op dat stoepen vaak slecht liggen, die worden niet altijd goed gelegd en dan zitten we er toch bij, en bij sommige fietspaden schommelen mijn eierstokken van links naar rechts

Parkeerplaats bij winkelcentrum en de begraafplaatsen. Ook aandacht vragen voor t illegaal dumpen van afval aldaar

Ant. reeds gegeven

-

Welke thema's vindt u belangrijk om komende jaren extra aandacht aan te besteden

Afstemming tav inrichting en gebruik / functie binnen de openbare ruimte

Veiligheid Zwerfafval

Interactief en meer keuze voor onze inwoners

Biodiversiteit, toerisme, maar vooral een heldere communicatie naar de burgers over het hoe en waarom en wanneer rond deze thema's

Burgerparticipatie in de openbare ruimte

Is aan raadsleden

Meubilair plaatsen

Stimuleren van hulp bij onderhoud OR door faciliteren

Biodiversiteit
VeiligheidBereikbaarheidToerisme Een goede afstemming en communicatie naar de

Welke thema's vindt u belangrijk om komende jaren extra aandacht aan te besteden

10

Dank voor het invullen!

Besprekingsverslag

nummer		project	Stein Herijking IBOR
datum	25 november 2021	projectnr.	0471958.100
plaats	Stein	autorisator	
opsteller		vakgroep	
onderwerp	Herijking IBOR Stein		

Wim Duisenbergplantsoen 21
6221 SE Maastricht
Postbus 959
6200 AZ MAASTRICHT
T (043) 327 12 00
F (043) 327 08 88
info@anteagroup.nl
www.anteagroup.nl

Doel van de sessie: scenario's bespreken en uitgangspunten voor verdere uitwerking van het IBOR bepalen.

Tijdens de bijeenkomst is de IBOR-systematiek uiteengezet. Daarbij is expliciet onderscheid gemaakt tussen beleid en bedrijfsvoering. Bij het formuleren van het beleid staat het te realiseren resultaat centraal aan de hand van de beeldkwaliteit. De inspanning/manier van werken is vooral bedrijfsmatig en krijgt een plek in de uitwerking van het IBOR-plan.

Er is gediscussieerd over de aan te houden ambities voor de verdere uitwerking van het IBOR-plan.

Scenario 1: Huidige praktijk handhaven

Tijdens de evaluatie van de werkgroep op 29 september bleek tevredenheid over het algemene beeld van de openbare ruimte in Stein. Kwaliteitsniveaus liggen in Stein dichtbij elkaar en zijn gemiddeld goed.

In het overleg van 29 september zijn enkele specifieke aandachtspunten genoemd die voor de bedrijfsvoering van belang zijn.

Wat betreft het realiseren van het kwaliteitsniveau zijn de volgende aandachtspunten:

- In het centrum, rotondes en komgrenzen wordt voor verzorging al enige jaren de beoogde ambitie A niet altijd gerealiseerd en wordt soms kwaliteitsniveau B gescoord;
- In piekperiodes (oa groeiseizoen) wordt de geambieerde kwaliteit in andere gebieden soms niet gehaald.

Het beschikbare budget dat direct kan worden gekoppeld aan de beeldkwaliteit bedraagt € 2,6 mio.

Dit bedrag is in lijn met de berekening door Antea Group voor voortzetting van de huidige situatie.

Gezien de positieve terugkoppeling over de belevening kan ervoor worden gekozen om dit te handhaven.

Scenario 2: Huidige ambitie nastreven

Wanneer wenselijk is om de huidige geambieerde ambitie te realiseren is een extra budget wenselijk. Op basis van de kennis/ervaring van Antea Group wordt het totale gewenste budget berekend op € 2,8 mio, dus een extra budget van ongeveer € 200.000.

Scenario 3: ...?

Uiteraard is ook een andere ambitie mogelijk. Hierover is van gedachte gewisseld doch is niet een eenduidig beeld verkregen. Afsgesproken is dat raadsleden na afstemming met hun fractie nog input leveren voor een eventueel 3^e scenario (zie acties).

Vragen raadsleden mbt scenario's en ambities

- **Kan beheer slimmer uitgevoerd worden, waardoor er bezuinigd kan worden en tegelijkertijd een hogere ambitie kan worden behaald?** Dit is al meegenomen in de cijfers uit de kennisbank, kengetal kan niet veel lager + er moet rekening gehouden worden met de budgetten voor wijkteams. Aandachtspunt is dat de medewerkers van de wijkteams steeds ouder en daarmee ook minder productief worden, wat consequenties in de uitvoering heeft.

Besprekingsverslag

- **Wordt het ambitieniveau werkelijk gehaald wanneer er 2 ton extra geïnvesteerd wordt?** Dit geldt is bedoeld voor onderhoud in specifieke gebieden en om extra personeel in te zetten in piekperioden. Hiermee kan beter op het gewenste niveau worden onderhouden. In de praktijk kunnen zich echter toch situaties voordoen waardoor (tijdelijk) de kwaliteit niet wordt gerealiseerd. Soms hebben andere factoren hier in een rol, bijvoorbeeld geparkeerde auto's die het straatvegen ter plekke verhinderen.
- **Is het mogelijk meer te communiceren naar inwoners?** Bijvoorbeeld aangeven wanneer je welke maatregelen uitvoert. (bijv. in het genoemde voorbeeld met straatvegen). Dit is zeker mogelijk, maar is niet altijd handig en verstandig omdat plannings flexibel zijn of omdat zich onvoorziene omstandigheden voordoen zoals kapotte machines of spoedmeldingen.
- **De kwaliteit op rotondes** is eerder besproken in de gemeenteraad, bij de 'visie op rotondes'. De inrichting is van invloed op de uitstraling en daarmee het budget voor het onderhoud. Afgesproken is daarbij om beheerbewust te ontwerpen: rekening houden met beheer bij aanleg/reconstructie.
- **Beheerluwe openbare ruimte.** In de openbare ruimte staan veel objecten, over het algemeen geldt dat onderhoud rond deze objecten arbeidsintensief is (bijv. afzetpaaltjes en verkeersborden). De vraag is of al deze objecten er moeten staan en nog een functie hebben. Het indien mogelijk verwijderen van deze objecten kan op den duur een kostenbesparing met zich meebrengen als het gaat om aanzienlijke vermindering van het aantal objecten. Een ander voorbeeld is het dichtsmeren van voegen zodat er geen onkruid tussen kan groeien.
- **Bewuste keuzes en prioriteiten benoemen:** een constant kwaliteitsniveau is wenselijk, maar het is begrijpelijk dat er redenen kunnen zijn waarom dit (tijdelijk) niet kan worden gerealiseerd. Het is mogelijk om vast te stellen op welke thema's de kwaliteitsambitie prioriteit heeft en waar je niet onder het kwaliteitsniveau wilt zakken. In de bedrijfsvoering kan hiermee dan rekening worden gehouden bij het maken van keuzes.
- **Klimaatverandering** heeft invloed op beheer, bijvoorbeeld in periodes van extreme hitte/kou. Deze periodes resulteren in meer of juist minder pieken in de onderhoudscyclus. Echter is de variatie per jaar zo groot dat hier geen directe link in kan worden gelegd en het vooral in de bedrijfsvoering wordt opgevangen.

Gemaakte afspraken:

1. Om bedragen in perspectief te kunnen zien is wenselijk om een globaal beeld te krijgen van het budget voor de verschillende onderdelen. Afgesproken is dat de begroting op hoofdlijn wordt gedeeld.
2. Onderzoeken of er quick wins te behalen zijn door het beheerluwer te maken van de openbare ruimte.
3. Opdracht voor de raads werkgroep:
 - Op welke onderdelen moeten accenten worden gelegd bij het beheer van de openbare ruimte?
 - Welk scenario (bestaande praktijk, bestaande ambitie of ?) heeft uw voorkeur?

Besprekingsverslag

Wim Duisenbergplantsoen 21
6221 SE Maastricht
Postbus 959
6200 AZ MAASTRICHT
T (043) 327 12 00
F (043) 327 08 88
info@anteagroup.nl
www.anteagroup.nl

nummer		project	Stein Herijking IBOR
datum	24 januari 2022	projectnr.	0471958.100
plaats	Microsoft Teams vergadering	autorisator	
opsteller		vakgroep	
onderwerp	Bespreking conceptversie herijking IBOR-plan		

aanwezig	namens	verzendlijst	afwezig
Chantal Meijers	Gemeente Stein		Addy Bouwens
Danny Hendrix	"		Fahim Hamgham
Maurice Gransier	"		Frank Dassen
Roger Vluggen	"		John Bussing
Eric Moonen	Antea Group		Noud Claessens
Mark van den Kieboom	"		Rhea Reints
Robin Heijne	"		Suzanne Cramers
			Theo Pierik

Doel van de sessie: opmerkingen en aanvullingen op het concept IBOR-plan ophalen.

Vrijdag 21 januari 2022 hebben alle raadsleden de conceptversie van het IBOR-plan ontvangen. De volgende punten zijn in de bespreking van maandag 24 januari aan bod gekomen als aanvulling of opmerking:

- Belang van een veilige openbare ruimte: in het concept is beperkte aandacht voor de pijler veiligheid. Hoewel beide scenario's (handhaven huidige praktijk en handhaven huidige ambitie) zorgen dat de veiligheid in de gemeente Stein geborgd blijft, zijn er op sommige plaatsen en specifieke momenten (bijv. groeiseizoen) uitzonderingen. Op deze pijler kan in het rapport nog dieper worden ingegaan.
- De fractie SB bracht in dat het streven is om de fysieke leefomgeving in Stein afvalvrij te houden. Dit wordt als accentpunt in de uitvoering meegenomen. Het streven is om zwerfafval binnen de afgesproken kaders te houden.
- Het vorige punt sluit wel aan bij de pijler communicatie. Communicatie kan gedragsverandering bij inwoners teweegbrengen, en zo mogelijk bijdragen aan een afvalvrije fysieke leefomgeving. Tevens is het slim om tijdig te communiceren naar inwoners wanneer en waar er werkzaamheden uitgevoerd worden, zodat zij hier rekening mee kunnen houden, bijv. bij het parkeren van hun auto.
- Het is belangrijk dat alle kernen in de gemeente Stein evenveel aandacht krijgen wat betreft bovenstaande punten, maar ook qua algemeen onderhoud van de fysieke leefomgeving.
- Aandachtspuntje areaal: checken of hondenpoepbakken inbegrepen zijn bij afvalmeubilair.

Na de raads werkgroep op 25 november 2021 hebben de fracties de mogelijkheid gehad om te reageren op de toen voorgelegde scenario's en deze waar nodig aan te vullen. Bij alle fracties die gereageerd hebben (SB, DOS, PS en CMB), zowel schriftelijk als tijdens de bespreking op maandag 24 januari 2022, ging de voorkeur uit naar het handhaven van de huidige praktijk.

Bijlage 4: Overzicht budget beheer fysieke leefomgeving 2022

	begroting 2022
exploitatie budgetten (overige goederen en diensten)	
600300401 Straatnaamgeving en	3.221
621000103 Klein onderhoud wegen	126.988
621000104 Straatreiniging	216.000
621000105 Onkruidbestrijding	185.831
621000108 Wegvoorzieningen	25.742
621000109 Bermonderhoud	50.366
621000110 Openbare verlichting	330.889
621000116 Zwerfvuil	41.924
621000117 Wegmarkeringen	27.000
621100201 Verkeersregelingen	33.147
656000102 Openbaar groen	277.563
656000203 Toeristische routes	9.013
656000209 Vijver Steinerbos	19.000
658000101 Speelvoorzieningen	39.482
P.005.01.01 Wijkteams	606.717
Onderhoudsvoorzieningen	
20305 Voorz groot onderhoud wegen	593.227
	2.586.109

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct melding te maken bij security@anteagroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontleen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Wim Duisenbergplantsoen 21
6221 SE MAASTRICHT
Postbus 959
6200 AZ MAASTRICHT
T. +31 6 20300750
E. mark.vandenkieboom@anteagroup.nl

www.anteagroup.nl

Copyright © 2022

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.